

N:o 24.

Redaktör: ADOLF LINDGREN.
Förläggare: HUSS & BEER.

Stockholm den 15 December 1882.

Pris: Helt år 6 kr. Halft år 4 kr.
Kvartal 2 kr. Lösn:r 25 öre.
Lösn:r med musikbilaga 50 öre.

Arg. 2.

Johan August Söderman.

Biografisk skizz af L. N.

»Die Tonkunst begrub hier einen reichen Besitz, aber noch schönere Hoffnungen.»

Dessa Grillparzers ord, inristade på Franz Schuberts grafmonument, kunde äfven med allt fog, och öfverflyttade till vårt sköna och klangfulla svenska språk, hafva funnit plats på den enkla granitsten som betecknar August Södermans sista hvilorum. Ty, trots allt det myckna ädla och egendomliga Söderman än i flere musikarter skapat, hade en längre lefnadsbana blifvit honom beskärmd och hans hälsa återställd, vi hade då haft åtskilligt af hans rika alstringskraft att förvänta. Framför allt hoppades vi på en stor opera af hans hand, ett verk som måhända blifvit hans allra förnämsta. Till ett sådant antagande berättiga ej endast de många geniala förarbeten i denna väg som vi redan känna, utan ock det obestridda faktum, att nästan all S:s musik, äfven den som *icke* var ämnad för scenen, dock bär en öfvervägande dramatisk prägel. En af tonsättarens intimare vänner säger sig hafva hört honom själf föredraga spridda delar af en tillämnad stor opera. I hans efterlemnade manuskriptsamling, den författaren af dessa rader erhöill utmärkelsen att genomse och uppteckna, finnas emellertid inga spår efter fragmenter till ett sådant arbete, och själf hörde jag aldrig S., som angående sina kompositioner mot mig var mycket meddelsam, omtala att han

påbörjat ett dylikt företag. Såsom bevis på den enorma produktivitet S. som tonsättare utvecklade kan anföras, att hans i hemmet befinnliga verk öfverstiga antalet hundra, deri ej inberäknade de både originalarbeten och arrangementer som öfvergått till annans ego. Åtskilligt

dessutom ett häfte sånger och en »Tscherkessisk» dans samt, det bästa till sist, på Musikaliska Konstföreningens förlag den storslagna Messa i C-moll, den S. själf väntade sig mycket af, men aldrig fick höra. För få dagar sedan lemnade musikpressen ett häfte fantasifulla pianofortestycken* (Elkan och Schildknecht) och inom kort utkommer ett förtjusande litet konsertstycke: »Hjertesorg» för Sopransolo med blandad kör. (Huss & Beer). Förlagsfirman Abr. Hirsch har vidare utgifvit de bekanta, hvar i sitt slag utmärkta balladerna »Tannhäuser» och »Qvarnruinen» i särskilda klaverutdrag, och tyckes öfverhufvud taget ämna offentliggöra ytterligare flere stycken ur det rika förrådet. Detta hvad beträffar de Södermanska verkens närmaste framtid. Då den tid kommer, efter hvilken kan tillkännagifvas att all denne så populära tonskalds musikalska kvarlätenskap blifvit allmänheten tillgänglig, först då skall man inse hvilken stor ande uppenbarade sig i en till det yttre så tillbakadragen, blygsam personlighet. Blott ett verkligt snille, som S. onekligen var, kan, under kamp för tillvaron, omringad af bekymmer för dagligt bröd och förtärd af en långsamt tilltagande, men desto säkrare sitt offer öfverväldigande, efter an-

Johan August Söderman.

deraf trycktes redan under kompositörens lefnad; efter hans död utkommo hittills på Abr. Hirschs förlag den ståtliga ouverturen till »Orleanska Jungfrun» och den Concert-ouverture som komponerades med anledning af Hammerska teaterns invigning, begge dessa verk fyrhändigt,

strängning i konstens tjänst uppkommen obotlig sjukdom, utveckla ett så väldigt tankedjup. På S. kan Goethes ord tillämpas:

»Ohne Rast, ohne Ruh'
Immer zu, immer zu.»

* Fantasiestycken à la Almqvist.

ty Södermans rika inbillningskraft lemnade honom ingen ro, utan uppfordrade till nästan feberaktig verksamhet, och avslutade sålunda i förtid en konstnärsbana, som i strålände glans af en samtids erkännande blifvit få skapande tonkonstnärer förunnad, icke blott i vårt land.

En öfverblick af S:s kompositioner är rätt svår att ernå. Dessa äro nämligen icke försedda med opustal, den enda något så när tillförlitliga uppgift hvar på man kan stödja sina beräkningar i afseende på gången af det hela. Lyckligtvis hade S., bland andra aktningfulla vanor, likväl äfven den, att uppgifva sina verks födelseår, och efter en sådan säker anvisning kan man godt gå, då en gång hans samlade verk skola i all fullständighet ordnas. Med afdöde tyske mästares verk har en sådan anordning redan börjat vidtagas, och åtgärden vinner i intresse genom bifogad uppgift äfven på tryckningsår. Det senare företaget har äfven hos oss (genom Julius Bagge) funnit efterföljd. Liksom nästan hos alla stora musikkörfattare, kan Södermans verk indelas i vissa skeden eller perioder, ehuru knappast med afseende å stil; ty om ock åtskilliga intryck af olika förebilder någon gång gjort sig förnimbara, stilen blef dock i hufvudsak oförändrad, och var Södermans egen. Om få författare kan man så litet misstaga sig som om den redan i tidiga år framskyntande individualiteten hos vår Söderman. Sådana lätta igenkänningstecken hos en mycket skapande förmåga skulle kunna i grunden urarta till manér, men S. kan man, strängt taget, icke förebrå förfallandet i manér. Han hade sina älsklingsuttryck, han som många andra, men upprepandet deraf stör på intet vis det hela. Vår hjertes första på tryck utgifna arbete lär vara ett litet häfte, kalladt »3 Pièces de Salon» för piano. Detta lilla förstlingsarbete, som jag ej känner, sannolikt icke till alltför stor skada för bekantskapen, är måhända utgåendet, ty i salongen har man svårt att tänka sig en autor, som personligen vistades der så litet som möjligt, och om så måste ske, blott uppenbarade sig ett ögonblick, för att i det nästa åter försvinna. En förlust för konsten kan sannolikt ej uppstå genom att detta stycke likaledes försvann.

Såsom första period af S:s författareverksamhet kan betecknas den tid han, i egenkap af orkesteranförare hos framlidne direktör Stjernström, uteslutande antingen han ville eller ej, måste egna sig åt arbeten för teatern, uppgifter som ofta för en man som S. voro af förödmjukande beskaffenhet och natur. Ett var dock under denna period honom till oförliknelig fördel. Genom att skriva för en defekt orkester, lärde han begränsningens svåra konst när han sedermera skref för en fullständig sådan. Vinsten af detta förfaringssätt blef mästartediplomet i instrumentation, hvilken måhända är en af S:s starkaste sidor. Till detta kapitel torde jag återkomma. — Helt nyligen erinrades vi om denna S:s ungdomstid genom operetten »Hin ondes lärospån», samt

musik till »Regina von Emmeritz», begge stora löften om att något betydande sedermera skulle komma af samma hand, och som också kom genom de många illustrationerna till en mängd både klassiska och moderna dramatiska stycken, hvilka, sedan S. öfverflyttade till K. Stora Teatern, blef honom uppdraget att musikaliskt belysa. Man behöfver blott nämna de så populär vordna inläggen i »Bröllopet på Ulfåsa» och »Orleanska Jungfrun», samt de mästertliga, karakteristiska smärre kompositioner inflätade i »Sardanapalus», »Richard III», »Dagen gryr», »Marsk Stigs Döttrar» m. fl. Denna period avslutade Söderman, om jag ej missminner mig, med musiken till Hedbergs tillfällighetsstycke »Vid Riksgränsen». Från den Stjernströmska tiden finnas, bland annat, tvenne operetter »Zohrab» och »Guld-korset» fullständigt i orkesterpartitur, om hvilka en större allmänhet säkerligen vore hugad att taga närmare kännedom. Den sistnämnda är offentligt uppförd både här i Stockholm och äfven, som jag tror, i Finland, den först nämnda är obekant, och textförfattarens namn icke angifvet.

Bland öfriga dramatiska arbeten, fastän icke hörande till den första perioden, märkas sångspelet »Harald och Anna» samt musiken till Ibsens »Per Gynt». Ur det förstnämnda verket är bekant en bredt anlagd Duo hällen i Wagnersk anda. På en kyrkokonsert gafs denna nummer för en del år sedan. Musiken till »Per Gynt» åter hör till Södermans senaste arbeten. Det prydliga partituret dertill försvann på ett outränsakligt sätt ur manuskriptsamlingen, efterlystes offentligt, och kom lyckligtvis till rätta. S. höll sjelf mycket på detta arbete, och intressant vore att få sammanställa det med Edvard Griegs i Christiania redan uppförda musik till samma stoff. Utom dessa båda till innehåll och antal betydande originalkompositioner för scenen existera, som redan sagdt, en hel del arrangementer, instrumenterade inlagor af andra kompositörer, vådeviller och mera dylikt, allt beställningsarbeten som tillhörde S:s tjänst som orkesteranförare att verkställa. Samlingen af dylik musik är ganska stor. — En annan period, hvilken man kunde kalla Södermans tyska, inträffar från och med den tid han begynte med sina ballader för solöstämman och orkester. Man kan tryggt påstå att S. här har frambragt det bästa som inom denna musiklitteratur hittills existerat, och i detta afseende tänker man då ovilkorligen på Schumann och den hos oss mindre kände Löwe. Man har visserligen förebrått Söderman att han här hängifvit sig åt en slags deklamatorisk predikoton, hvilken, emedan den aflägsnar melodien från sångstämman, icke skulle hafva något berättigande. För min enskilda del kan jag dock ej finna annat än att S. just genom det deklamatoriska förfaringssättet träffat den berättande ton dessa ballader vanligen angifva, och jag skulle, om man icke missförstår mig, hafva önskat att S. genomfört denna idé ännu mera konsekvent.

Sålunda stör mig t. ex. i hans »Tannhäuser» den cantilena som sångstämman vid orden »die Schönste von den Frauen reicht ihm den Becher hin» upphäfver, emedan den står i strid med dess eljest så målande och mystiska karakter, och då jag meddelade S. denna min åsigt, biträdde han densamma. Naturligtvis önskar jag å andra sidan icke att sångstämman skall nedsjunka till ett tomt, ihåligt eller tråkigt parlando, och det behöfver väl ej försäkras, att S. aldrig beträdde en sådan afväg från det rätta. Men att i en konstform, der inga sjelfständigt handlande personer uppträda, scenen blifvit förlagd i orkestern, deremot är väl intet att invända, blott melodi finnes i denna? I jämförelse med »Tannhäuser» och »Qvarnruinen» blekna något de andra till trycket beförade ballader, ehuru de hvar för sig äro högeligen förtjenstfulla. Deremot finnes ännu i manuskript en komposition till Uhlands »der schwarze Ritter», hvilken står i jemnhöjd med de båda nämnda. Detta stycke är mycket noggrannt och tydligt skizzeradt för basröst med ett slags klaverutdrag och bifogade anvisningar om orkesterdrägt, ja så tydliga att den med S:s instrumentationssätt förtrogne nog kunde med van och kärleksfull hand åstadkomma ett fullständigt partitur, såvida icke detta instrumentationssätt vore för S. så egenomligt, att en imitation derafter skulle utfalla ofördelaktigt. Ty Södermans orkester liknar icke någon annans. Inhemtat har han visserligen i detta hänseende mycket af Weber, Mendelssohn och Wagner, men koloriten är hans egen. Han har i sin instrumentation anbringat dessa mästares nya uppfinningar, men färgblandningen skötte han om sjelf. Hvarifrån kom detta mästerskap, hvar och hos hvem lärde han det? Mången tror att färdighet i instrumentation kan läras som hvarje handverk. Ja, färdigheten till en viss grad, men med den *allena* kommer man ej långt. Hos hvarje begåfvad musiker födes det poetiska elementet i instrumentation på samma gång som den poetiska tanken, de äro alldeles oåtskiljaktiga faktorer i det hela om ett sant konstverk skall uppstå. Att sålunda den ena musikern komponerar och den andra instrumenterar samma verk är ett oting som för alltid borde bannlysas. — Under rubriken »ballad» kan för öfrigt omnämnas S:s i mitt subjektiva tycke mest framstående verk, »Vallfarten till Kevlaar», en komposition så hänförande att få motstycken dertill finnas. Denna gripande tondikt förmår *ensam* att göra sin författare odödlig, och dramatisk är den utan att den behöfver sättas i scen. Kören begynner af sig sjelf, utan någon prosaisk förberedelse och utan något orkesterunderstöd ett mystiskt »Gelobt seist du Marie», processionen sätter sig i gång, en barytonstämman berättar huru en vid fönstret stående moder uppfordrar sin sjuke, i sängen liggande son att stiga upp för att skåda processionen. Sonen är så sjuk, han hvarken hör eller ser,

men tänker på den döda Greta. Modern frestar honom än ytterligare; »die Mutter Gottes heilt dir dein krankes Herz ganz» — åter höres »gelobt seist Du, Marie», och modern följer med mängden, förande sin son; de sjunga begge med kören. Det följer en, genom kontrapunktisk mellankomst föranledd stegring af situationen, sonen bringar Guds moder sitt offer och utropar: »Mariedir bring ich ein Wachsheer, heil du meine Herzenswund»; kören upphör under tiden ej att sjunga »Gelobt seist Du» etc. Man hör fortfarande sången, modern och sonen befinna sig i sin lilla kammare, Guds moder inträder, lutar sig öfver den sjuke och lägger sin hand sakta på hans hjerta, småler mildt och försvinner. Modern skådar allt detta i drömmen, vaknar upp; då låg hennes son utsträckt på bädden, död. Hon förenar sina händer och instämmer i körens slutrefräng: »Gelobt seist du, Marie.» Till denna herrliga Heines text skref nu Söderman en musik som, under förutsättning af idealisk tolkning, ej utan den djupaste rörelse kan höras. Verket utgafs på subskription och är nu nästan oåtkomligt; så mycket mera glädjande är det då att kunna förtälja, att en ny upplaga förestår. — Som viskompositör debuterade Söderman redan i unga år med några sånger »Heideröslein», till text af Heine. Om detta sånghäfte yttade jag mig i slutet af 1850-talet i en då utkommande »Tidning för Teater och Musik». Dessa sånger tyckas icke hafva funnit större spridning, men förtjena det. Deremot är sångcykeln »Värfningen» ett omtyckt och anslående verk. Mest populära blefvo visorna till Björnsons Digte og Sange; dessa äro också de enklaste och mest lättsjungna. Äfven inom *visan* står Söderman högt och den genomgående originalitet som i hans öfriga verk förspörjes saknas ej heller här. — Inom kyrkomusik är hans största bedrift den redan omtalade C-moll-messan, hans omfångsrikaste arbete, som ock blef hans sista. Denna tidning egnade redan en utförlig granskning åt den storslagna kompositionen, som vid sitt första framträdande inför publiken ej rätt förstods, men vid minnesfesten öfver sin författare var af gripande verkan. För öfrigt ega vi af hans hand ett häfte Andliga sånger, sköna äfven de, samt en Hymn för en röst med piano. Sina förnämsta lagrar skar S. emellertid under den period han egnade åt det svenskt nationela, och då jag nämner Ulfåsamusiken, Bondbröllopet, de fyrstämmiga visorna i folkton, hans originella sättning af Svenska folkvisor och polskor, arrangementet af Bellmansmelodierna m. m., talar jag blott om »hvad hela världen talar om», ty äfven till utlandet fördes, genom den första, genuina Svenska damkvartetten flere af hans både originalkompositioner och arrangementer inom denna riktning. —

Den rena instrumentalmusiken kultiverade Söderman icke till någon stor myckenhet, dock glänser hans namn äfven här

med sina framstående ouverturer och marscher. Någon symphoni skref han aldrig, och af kammarmusik finnes blott en piano-kvartett (i E), ett ungdomsarbete som är författaren af dessa rader särdeles kärt, emedan den blef honom tillägnad. — Min artikel har redan växt ut till betydlig bredd, dock återstå ännu några biografiska notiser, hvilka likväl hafva föga nytt att förkunna.

Johan August Söderman föddes den 17 Juli 1832. Han liknade till det yttre mycket sin far, J. W. Söderman, som var en god violinist, orkesteranförare och routinerad tonsättare. Uppmärksamheten på Augusts ovanliga musikanlag blef tidigt väckt, och han var ej mer än 22 år då Edvard Stjernström anställde honom vid sin teater som orkester-dirigent. Dermed fortfor han till år 1857, då han genom vänners försorg kunde företaga en studieresa till Leipzig, der han arbetade hos E. F. Richter. S. återvände emellertid snart till sin forna anställning. Der bemärkte honom hofkapellmästaren Foroni, hvilken lärar yttrat att S. vore den enda honom bekante svenske musiker som kunde blifva hans efterföljare. Detta omdöme hade till närmaste följd att S. 1860 anställdes vid K. Teatern, till en början som kormästare. Vid Ignaz Lachners afgang blef kapellmästarplatsen S. erbjuden, men han afslog densamma. Då likväl den person som på försök åtog sig befattningen, snart blef sjuklig, och teaterns arbeten dessutom snart fordrade en biträdande kapellmästare, då öfvervann S. sina skrupler och inträdde i tjänst som andre dirigent. Efter några års förlopp lemnade S. dock denna befattning och fortsatte som inöfvare af kören allena. Efter att hafva anträdt en ny resa till Leipzig och Dresden i slutet af 1860-talet, på Jenny Linds bekostnad, återvände han till hemlandet och till sin gamla tjänst vid K. Teatern. Snart instälde sig dess värre den sjukdom som ändade hans lif. Längre kämpade han manligt deremot, men den 10 Febr. 1876 kom den ovecklige dödsengeln och kallade honom hädan. — Vi stodo alla för-sagde vid den öppnade grafven, ty vi kunde icke förstå att en konstnär med hans begåfning skulle ryckas från oss i sin bästa ålder. Men i betraktande af att vi ej kunde hoppas på hans helsas återställande, så att han kunde fortsätta att vara för sin konst hvad han varit förut, knotade vi icke mot den Försyn som så snart förlossade honom från jordelivets kval och plågor.

Eroicans första sats.

Några måttbestämningar.

III.

Slut.

Vi anbringa nu å nyo vår från föregående artikel bekanta längdlinie:

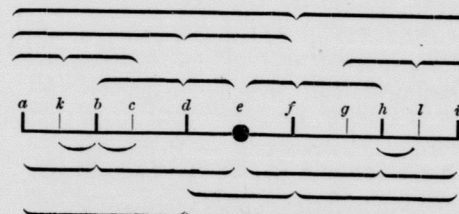

men antaga densamma — för att få noggrannare och mera öfverskådliga tal för en ny exemplifiering — till 1000 enheter i stället för 8. Räkna vi ut det gyl-lene snittet inom talet 1000 efter någon af de i första artikeln angifna metoderna, så finna vi, att major (den större delen) belöper sig till 618,03 ..., samt således minor (den mindre delen) till 381,97 ...; eller i rundare tal, med utjämning af några enheter — hvilket inom en så stor summa ej kan medföra någon praktisk fara —, blir major (af eller di) = 620, minor (fi eller ad) = 380. Detta förhållande: 620 + 380 = 1000 är för öfrigt endast obetydligt skildt från det i förra artikeln ponerade: 5 + 3 = 8, hvilket ehuru mindre noggrant likväl äfven af Zeising godkännes såsom en fullt normal proportion. Vi indela i öfrigt vår linie alldeles som förut, medelst halfverande af styckena ae och ei, ad och fi samt slutligen ab och hi; hvadan vi sålunda på de olika styckena erhålla följande nya värden, nämligen på ae och ei hvardera 500; ac, ce, eg och gi 250; af och di som sagdt 620; fi och ad som sagdt 380; df 240; ab, bd, fh och hi 190; ak, kb, hl och li 95; bc och gh 60; be och eh 310; ke och gl 155; samt de och ef 120.

Alla dessa tal äro nu sins emellan på olika sätt proportionella, hvilket är lätt att finna, om vi räkna ut hvad major gör, ej blott liksom nyss inom 1000 som totum, utan äfven inom 500 och 250, samt derefter endast på hvarterda hållet subtrahera major från totum och minor från major (enl. Zeising ger nämligen hvarje sådan subtraktion undan för undan ett nytt proportionsförhållande). Vi få då följande tre kolumner:

1000	500	250
620	310	155
380	190	95
240	120	60

och alla de i dem innehållna talen äro, som hvar och en ser, jämt upp desamma som de ofvan angifna. Man skulle naturligtvis kunna fortsätta subtraktionen inom hvarje kolumn ännu längre och derigenom få ännu smärre snitt. Jag har ej fullföljt undersökningen så långt, emedan det icke är sannolikt att ett ytterligare ingående i detalj kan få någon tillämpning på vår symfonisats. För att deremot rätt tydligt åskådliggöra, hvilket rikt och vackert nät af proportionalitet de ofvan anbragta snitten erbjuda samt huru mångfaldigt dess maskor gripa in i hvarandra, vill jag utmärka alla de sins emellan proportionella styckena med förbundna bågar sålunda:

Läsaren kan sjelf, om han så behagar, ifylla bågarne med nyss angifna värden på motsvarande stycken samt kontrollera, att jag har rätt.

Nå ja — hör jag någon misstrogen utropa — alt det der ser mycket bra ut i teori; men är verkligen i eroicasatsen proportionaliteten fullt så grann som här ser ut? — Nej, måste sanningsenligt svara, icke fullkomligt, men likväl öfverraskande nog.

Låtom oss se efter! Vi erinra oss då till en början att *ab* i symfonisatsen betyde första reprisen, *bd* dess repetition, *df* genomföringsdelen med sina 8 midteltakter (*e*), *fh* första reprisens återvändande och *hi* codan, att *l* öppnade hufvudtemats sista bearbetning inom codan, samt att *k* och *g* föllo framför tredje temat, deremot *c* framför andra dito. Sist nämnda alternerande mellan de olika tema kan synas godtyckligt, men torde ega sin grund i någon sorts »contraposto», en lag, som i den bildande konsten längesedan är erkänd och som ej osannolikt torde spela en hittills obeaktad roll äfven i musiken.

Om vi i st. f. 1000 — som blott var ett exemplifikationstal — taga den verkliga storleken på hela satsen *ai* till utgångspunkt, d. v. s. 840 takter, så finnes det aritmetiska gyllne snittet inom detta tal — bråk oräknade — falla sålunda: $519 + 321$, hvilket således skulle utgöra de precisa måtten på *af + fi* (alternativt *di + ad*), i fall proportionen vore strängt matematisk. Nu är emellertid i eroicasatsen *af* ända till 546 takter, *fi* deremot blott 294 t.; det förra stycket är således 27 t. större än major, det senare 27 t. mindre än minor; reducerad inom ett helt af 100 i. st. f. 840 blir differensen emellertid å båda hållen endast 3,2 takter. Om jag tecknar detta sålunda: $afi = 546 + 294$, matem. = $519 + 321$, diff. 3,2 proc. — så inser läsaren altså lätt hvad jag menar, och skall då äfven utan vidare kommentarier förstå hela nedanstående tabell öfver samtliga snitten:

<i>afi</i> = 546 + 294,	mat. 519 + 321,	diff. 3,2 %.
<i>adi</i> = 302 + 538,	" 321 + 519,	" 2,3 "
<i>adf</i> = 302 + 244,	" 337 + 209,	" 6,4 "
<i>dfi</i> = 244 + 294,	" 206 + 332,	" 7 "
<i>abe</i> = 151 + 269,	" 161 + 259,	" 2,4 "
<i>ehi</i> = 271 + 141,	" 255 + 157,	" 3,8 "
<i>bde</i> = 151 + 118,	" 166 + 103,	" 5,6 "
<i>efh</i> = 118 + 153,	" 104 + 167,	" 5,2 "
<i>ake</i> = 80 + 113,	" 74 + 119,	" 3,1 "
<i>gli</i> = 145 + 61,	" 127 + 79,	" 8,7 "
<i>kbc</i> = 71 + 42,	" 70 + 43,	" 0,9 "
<i>ghl</i> = 65 + 80,	" 56 + 89,	" 6,2 "

Hvarje totum (*afi* = 840, *adf* = 546 o. s. v.) är här för utrymmets skull utelemnad; de kunna naturligtvis lätt fås genom att verkställa additionerna. Vid de fyra tota, som gränsa till midten af satsen — näml. *abe*, *ehi*, *bde*, *efh* —, ha vi abstraherat från de 8 midteltakterna; förhållandena bli ej sämre äfven om dessa tagas med.

Man finner af denna tabell att bland samtliga 12 snitten endast två (*dfi*, *gli*) i nämnvärd grad öfverstiga den differens

af 6 procent, som vi efter Naumann tills vidare antagit såsom den högsta tillåtliga (ehuru den snarare är för låg än för hög). Två andra (*adf*, *ghl*) öfverstiga blott med en ren obetydlighet samma differens; alla de öfriga stanna under den samma, och ej mindre än hälften af samtliga snitten *högst* *betydligt* derunder.

Detta resultat skulle jag för min del nästan vilja kalla glänsande. Må »die Geister die verneinen» fritt söka förringa det: så mycket lär det väl åtminstone hjälpa till att bevisa, att talet om Beethovens »formlöshet» tål vid en grundlig korrektion, och att den »nya skolan», som för sin brist på begränsning och själfbeherskning gerna vill taga Beethoven till skylt, ej kunnat hugga värre i sten. Och dermed kunna vi tills vidare vara nöjda. Om jag ej fruktade att trötta mina läsare, skulle jag framdeles någon gång uppvisa, hurusom — under förutsättning att symmetri och proportion öfver hufvud ega någon betydelse alls i musiken — Beethoven uti sina symfonisatser i sonatform är *mera formsträng än någon vare sig föregångare eller efterföljare*.

A. L.

Ett original.

Jag har so tåliga kaloscher», sade efter en helsning vännen C. Anton, trädde in hos mig en vinterafton; och då jag förstod hvarom det handlade, tog jag ljuset och gick till galoschvrån, der vi lyckades gemensamt påträffa ett par, som icke voro så »tåliga» och passade åt Antons fötter.

Detta var ett sätt att uppgöra aflärer oss emellan, ty Anton var för det mesta min björn — af det beskedligaste slaget dock — och jag godtgjorde honom för notkopiering, dels med garderobeffekter, dels med toddar och äfven då och då med smärre kontanta bidrag.

Såsom f. d. waldhornist åtnjöt han pension så väl vid kongl. teatern som vid något gardesregemente, men till det mesta voro de homöopatiskt tillmätta kvartalen i förskott upptagna, och äfven om de icke varit det, hade de, utan förstärkning af extrainkomster, svårligen förslagit för den lefnadslustige musikanten att med hushåll leva på en fot som egnade och anstod en »echter Dessauer», som vännen Anton berömde sig af att vara.

En gång var jag i tillfälle att för ett större orkesterarbete, som Anton arrangerat och utskrifvit stämmorna till, honorera honom med 40 kr. på ett bräde. Jag gjorde det, och det var säkerligen icke någon öfverflödigt försigtighet, då jag med penningarne begaf mig till Antons hem och dukade upp den kolossala summan i närvaro af hans bättre hälft, som svurit att med honom dela ljuft och led, och på hvars anlete jag trodde mig läsa att detta var ett för familjen ljuft ögonblick.

Anton var mycket arbetsam och flitig när det vankades arbete, men det var icke ofta, oaktadt han hade stor skicklighet så väl uti att arrangera och instrumentera för hvilken orkester som helst, som ock uti att korrekt och nitid kopiera. När så det gått någon tid som han icke haft någon sysselsättning, och jag hade något arbete att lemna honom, gjorde han vid emottagandet deraf jemte ett lämpligt förskott, vanligen den anmärkningen, att det väl torde dröja ett par dagar, innan han riktigt fick »angpuschyn» i fingrarna; men så gick det också sedan, när det kom sig i gång.

Han hade mycket att bestyra med »angpuschyn». Jag frågade honom en gång, om han ofta blåst solo i sina dar, och huru det kunde vara beskaffadt att så der uppträda inför publiken.

Det dröjde en god stund innan Anton gaf det upplysande svaret (han var öfverhufvud mycket långsam utaf sig), men slutligen kom det, efter det han tagit ett par prisar ur sin stora näfverdosa.

»När jak schkall plåse ten solo», sade han, »so måste jak firscht ha ten angpuschyr.» (Paus.)

»Hur går det till då?» frågade jag. Svaret lydde, mycket långsamt: »Firscht so taker jak mich en schtor supp.» (Paus.)

»Och derpå?»

»So taker jak mich noch ein schtor supp.» (Lång paus.)

»Vidare?»

»Und so taker jak mich en halv.» (Paus och snusning.)

»Är embouschyren då i ordning?»

Svaret följer efter en stund:

»So taker jak mich en schtor glas el.» (Paus.)

»Vidare!»

»Und so taker jak mich noch ein schtor glas el.»

»Då är väl embouschyren fullkomligt i ordning. Eller hur?»

En nekande ruskning på hufvudet tillkännager, att min fråga var förhastad. Derpå svaret:

»So taker jak mich en schtor toddi, (lång paus och ett djupt tag i dosan). Und so plåser jak ten solo.»

En gång, då det var tal om hans ungdom, frågade jag: »du var väl en vacker karl i dina unga dagar, bror Anton?»

Med själfkänsla svarade han efter en stund:

»In Dischkland kallte man mich den schene Anton, und in Schtockkolm kallte man mich den wackre Anton.»

Fortepiano kunde Anton ej tåla. Han hade en stor ringaktning för detta instrument och kallade det aldrig annat än »klapperkasten».

Nu slumrar han väl längesedan under mulen med alla sina egenheter, och behöfver ej längre tänka på »ten angpuschyr» eller gå med »tåliga» kaloscher.

J. M. R-n.

Mendelssohn om Elias.

Ur bref till hans vänner Schubring och Bendemann.

Elias har jag tänkt mig såsom en allt igenom sann profet, en sådan, som vi i våra dagar just kunde behöfva, stark, full af ifver och till och med af ett retsamt, häftigt och dystert sinne, i motsats till servila hofmän och vanligt småfolk, ja i motsats till nästan hela världen, och dock liksom buren af englavingar. Är icke det äfven din uppfattning af honom, den bild du helst gör dig af honom? — Här tycks mig alltså frågan gälla det *dramatiska*, och, såsom du säger, den episka berättelsen får ej här komma i fråga. Att du också utsöker den allmänna till hjertat gående betydelsen af bibelordet, fögnar mig; om jag skulle hafva någonting att anmärka vore det detta enda, att jag önskade det dramatiska elementet här och der framträda ännu mer prägnant och bestämdt. Tal för och emot, fråga och svar, fallande i talet o. s. v., o. s. v. Ej som skulle det störa mig att t. ex. Elias först talar om folkets församlande och strax derpå talar till det församlade folket, — alla sådana friheter äro privilegier vid en sådan framställning i ett oratorium; men själfva framställningen ville jag gerna ha så liflig som möjligt, och det stör mig t. ex., då Elias först i N:o 18 svarar

på Ahabs ord i N:o 16, under det flere andra tal och en chör komma emellan; der hade jag gerna velat hafva ett riktigt lifligt ordbyte o. s. v. ...

Vidare beträffande den »dramatiska» bygnaden. Det halft operamässiga i de flesta operatexterna (der man nöjer sig med allmänna figurer t. ex. En israelit, en flicka, Hannah, Mikah och dylikt, och der de, i stället för att säga »nu sker det och det», måste säga »ve mig, jag ser det och det ha skett») kan jag alls icke lida; jag anser dem allt för svaga och vill ej ha min hand med om sådant. Men det eviga »han sade» o. s. v. är heller icke rätt. Båda sakerna bör man undvika i texten, men detta är och förblifver alltid en svårighet.

Rådgör ock med dig sjelf, om det kan försvaras, att utom Elias egentligen ingen annan person framträder? — Jag tror så ändå. Och till sist, vid himmelfärden, måste han väl också hafva något att säga (sjunga). Finner du några passande ord hertill? För öfrigt är andra delen, i all synnerhet slutet af den, ganska litet bestämd ännu. En slut-chör har jag ännu icke, hvad tror du om en sådan? Måtte det hela vinna din bevägenhet, och må du särskildt skriva en hel mängd vackra arier, betraktelser, kärnspråk, chörer och allt sådant, skrif det i marginalen på texten och sänd mig den åter så snart som möjligt ...

Hur stor hjälp du gifvit mig till första delen, tror du icke. Det skall jag muntligen säga dig en gång. Men just därför ber jag dig, hjälp mig också att utsmycka den andra delen. Jag har nämligen till formen kunnat utesluta allt historiskt recitativ, fört fram enskilda personer, i stället för Herren sjelf engeln eller englachören, så att den första delen och största hälften af den andra afrundat sig så präktigt. — Men nu börjar andra delen med drottningens ord: »Gudarne göre mig det och det» (1 Kon. B. 19, 2 o. s. v.). Och det nästa jag har bestämdt för mig är scenen i öknen (v. 4 o. f.). Deremellan felas mig nu emellertid 1) en mera noggrann karakteristik af förföljelsen mot profeten — särskildt hade jag gerna velat ha en eller ett par chörer för att skildra folket, hur det vacklar hit och dit och slutligen uppreser sig emot honom; 2) en framställning af versen 3 på samma ställe, t. ex. en duett med gossen, då denne kunde utsäga detta ställe ur Ruths bok: »Der du blifver, der blifver ock jag», o. s. v. Men hvad skulle Elias säga förut och efteråt? Och hvad skulle chören ha att säga dervid? Kan du nu ge mig förslag på först och främst en duett och sedan en chör, som passar här? — Till 15:de versen är då allt i ordning; men här fattas mig åter ett ställe för Elias, ungefär af det innehållet: Herre, så som du vill, så lät mig ske (det står väl icke i bibeln?); kort sagdt, jag ville gerna att han *efter* Herrens uppenbarelse förklarade sig *beredvillig*, att han efter all modlöshet uttalade att han var åter undergifven samt

fullt rustad och frimodig. — Och så felas mig ännu några ord, dem han vid, eller före, eller ock, om du så tycker, efter himmelfärden kunde framsäga, och äfvenledes några för chören. Chören sjunger om himmelfarten historiskt efter orden i 2 Kon. B. 2, 11, men så bör ock några riktiga högtids-chörer följa derpå! »Gud farer upp med jubel» är icke rätt, ty det är icke Gud utan Elias, men någonting i *den* vägen. Och äfven Elias' stämman ville jag höra till slut ännu en gång. — (Kan Elisa sjunga sopran? Eller blir ej detta svårt, då han i samma kapitel omtalas såsom flintskallig? Skämt å sido, måste han såsom profet eller kan han såsom ännu ung gosse framställas närvarande vid himmelfärden?)

Slutligen förefalla mig de ställen du föreslagit såsom slutet på det hela (särskildt tersetten mellan Petrus, Johannes och Jakobus) allt för historiska och för mycket skilda från karakteren af det (gammatestamentliga) hela, men det der skulle jag snart kunna hjälpa — om jag nämligen i stället för tersetten gjorde en chör af orden, så tycker jag det kommer på ett ut, och det kommer jag väl ock att göra. Jag skickar dig åter bladen, så att du kan riktigt orientera dig, men jag vill be dig sända dem åter till mig; du ser att gången af det hela är fastställd, det är nu endast de lyriskt-betraktande ställena (af hvilka man kan göra arier, duetter o. s. v.), som särdeles för slutet fattas mig.

Har jag väl tackat dig* för dina välvilliga ord och ditt råd angående Elias? Allt hvad du anmärkt på det der bladet var mig så särdeles kärt, och det har åter visat mig, att du på helt annat sätt och långt djupare än andra vet att sätta dig in i saker och ting. Du vill att efter »Helig, Helig» äfven skall komma Guds anmaning till Elias att ånyo gå ned och fullgöra sitt kall. Detta hade jag ock förut ämnat, och tänker också återupptaga denna idé, om jag än icke kan undvara Elias' svar. Men jag tror att *båda* sakerna kunna och böra förlikas. Konung Ahasja kommer jag likväl ej att kunna införa. Det var dessutom den största svårigheten i hela uppgiften att *efter* Guds uppenbarelse i »det stilla vädret» finna en tillräckligt bred (och dock ej lång) afslutning för det hela, och när vi se Elias *efteråt* ännu en gång uppträda såsom ifråren och den stränge profeten (dramatiskt nämligen), så skulle hans betydelse för det nya förbundet, hvilken nödvändigt måste framträda deri, efter hvad jag känner och finner, ej kunna utan stor vidlyfthet framställas, under det jag finner såsom synnerligen viktigt att från denna Guds uppenbarelse allt träder fram endast i stora berättande drag ända till slutet. Men att ett af dessa *berättande* drag äfven skall innehålla, att han steg ned, och än en gång *förgäfves* steg ned, — deri har du alldeles rätt, och jag vill söka att ännu få

* Detta bref är till E. Bendemann, de föregående till Schubring.

in det, efter som jag kommer att vidare revidera det hela och omarbета mycket, innan jag lemnar det från mig till trycket. Underligt nog, att det ställe, som gjort mig största svårighet, just är detsamma som du vill ha bort — det om enkan. Det synes mig att genom någon slags inflikad betraktelse (af chören eller på annat sätt) detta skulle vinna i betydenhet och bredd, och du ville helst ha det såsom berättelse. Till sist torde du ha rätt, och det vore rätt fatalt, ty jag tror att detta ställe efter nuvarande indelnningen och med den utförlighet, hvarmed det nu är behandladt, alls icke kan umbäras. Detta ger mig mycket att tänka på.

— x —

Från scenen och konsertsalen.

Stora teaterns andra symfonikonsert var ett musknöje af solidaste slag. Den omständigheten att programmet denna gång upptog icke mindre än två symfonier innebar emellertid ingenting störande, ty begge voro både till stil och karakter så vitt olika, att åhörarne hemtade deraf all önskvärd omvexling.

Den ena var Mozarts älskliga i Haydnmanér hållna populära D-dur-symfoni (n:o 5), allt för väl känd, för att här behöfva närmare angifvas. Dess rena och milda toner framkallade odeladt angenäma känslor.

Aftonens andra symfoni utgjordes af Mendelssohns storartade reformationssymfoni, som var en nyhet för dessa konserter, ty den har aldrig förut spelats af hofkapellet. Mendelssohn sjelf satte icke denna symfoni synnerligen högt, ehuru den med sin doftande romantik, sin käcka hållning och framför allt sin rika kontrapunktik (finalen är, som bekant, grundad på koralen »Vår gud är oss en väldig borg») är en med nöje hörd tonsättning. Scherzot väckte så liflig ankläng att det bisserades.

Vid konserten medverkade den unga framstående violinisten fröken *Anna Lang*, som utförde principalstämman till Bruchs g-mollkonsert. Hon besitter godt artistgry, hvilket uppenbarar sig i en ovanligt mjuk och varm ton, ett ädelt föredrag och en elegant och dristig teknik, vittnande om sorgfälliga och allvarliga studier. Med större aplomb och fylligare ton skall fröken Lang blifva en utmärkt konsertspelerska.

I öfrigt har det rådt mycken liflighet inom teaterverlden — ett säkert tecken på att julen snart står för dörren. Frökarna *Pyks*, *Langs* och *Berséns* konsert i musikaliska akademien må i främsta rummet nämnas såsom varande i alla afseenden synnerligen väl ordnad. Detta var första gången fröken Pyk efter sin långa bortovaro från hemmet lät höra sig i konsertsalen. Hon skördade emellertid dervid en sannskyldig triumf, ty fröken P:s egentliga specialitet är just konsertsången, hvori hon, fri från den sceniska aktionen, kan låta sina rika röstmedel

komma fullt till heders. Isynnerhet inlade hon mycken förtjänst med juvelarian ur »Faust». Tillsammans med sin syster, en ung amatriss med en behaglig sopranröst, sjöng hon duetter af Massenet och Mozart (brefduetten ur »Figaros bröllop»), hvilka klingade med berömvärd jemnhet och renhet. Om fröken Langs förtjänstfulla prestationer hafva vi redan här ofvan yttrat oss, och i fröken Bersén lärde man känna en flink och rutinerad pianist.

Damtrion fröknarna *Lindberg, Åberg* och *Lagerwall* hafva åter börjat sina från föregående år välkända kammarmusiksoiréer, hvilka redan för sitt aktningsvärda syfte äro förtjenta af uppmuntran. Denna gång bjödo de på en här obekant intressant trio af Saint-Saëns, ett spirituellt arbete, utmärkt för denna eleganta formbyggnad, lediga stil och behagfulla karakter, som utgöra ett typiskt känne- märke för la jeune école française. Den gafs med korrekt och väl öfvadt samspel, hvarvid pianistens rytmiserade spel var af bästa effekt. Dessutom dokumenterade sig hvar och en af de unga damerna som solister, af hvilka dock violinistens prestationer föreföllo något omogna. Bättre lyckades pianisten, med Beethovens fantasisonat, och violoncellisten, som med en om vackra framsteg vittnande, skicklig exekution spelade stycken af Bargiel och Golterman.

Hr *Lejdströms* konsert i vetenskapsakademien lemnade konsertgifvaren tillfälle att höra en icke oäfvnen basbariton, som dock behöfver turneras om och tillägna sig ett klanderfritt sångsätt, både i afseende å tonbildning, timbre och textuttal. Värdefulla biträden lemnade fröken *Laurin*, och en ung med en sympatetisk stämma och känsligt föredrag utrustad amatriss, äfvensom hr *Brinck* åtminstone med Godards Etude artistique, ty det Ritterska bravurstycket torde väl svårigen försvara sin plats på ett konsertprogram.

Raden af konserter utfylles slutligen af fröken *Wäsströms* i Adolf Fredriks och den framstående fru *Sartz's* i Jakobs kyrka. Fröken Wäsström har, det gläder oss att säga, tydligen gått framåt sedan vi sist hörde henne härom året. Rösterna har blifvit mjukare, artikulationen mera vårdad. Emellertid återstår ännu åtskilligt att afhjelpa, innan fröken W:s sångföredrag blir fullt sympatetiskt. Vi erinra t. ex. om det energiska utförandet af Faures Crusifix. —h—

Obs.!

Svensk Musiktidnings kommissionärer uppmanas att godhetsfullt med första delgifva oss resultaten af sin verksamhet.

För att spara besväret för våra gamla direkta prenumeranter, komma tidningens båda första nummer

nästa år att utan förnyad anmälan dem tillsändas; och anses hvar och en, hvilken ej desamma åter-sänder, såsom prenumerant på hela årgången. De genom *posten* prenumererande måste deremot förnya sitt abonnement.

Beriktigande.

Violmakaren O. F. Selling (Jakobs Bergsgatan 13) har upplyst oss om att den allmänt antagna uppgiften, att nyligen aflidne andlige sångaren Oscar Ahnfeldt konstruerat en gitarr med 10 strängar, är oriktig, enär nämnda gitarr var uppfunnen och tillverkad af hr Selling.

En fjerderadist.

Ett nonsens af *Hugo L.-t.*

En fjerderadist, — hvad är det? hör jag redan mina läsare utropa. — Ja, hvad kan det väl vara annat än en person, som tillbringar en opera-afton på fjerde raden? — Inte så alldeles; det är åtminstone dermed ej sagdt, att man är en fjerderadist af äkta skrot och korn, en sådan, som gifvit anledning till detta lilla tidningsnonsens.

Nå, men hvad är då denna *äkta* fjerderadist för en märkelig personlighet? — Jo, litet tålmod blott, och ni skall strax få höra.

Kom med mig till operaförstu'n en afton då man ger Don Juan, Faust, Aida eller någon annan opera af anmärkningsvärd skönhet. Vi kunna ju ställa oss framför den stora spegel, som sitter midt för det lilla hvalfvet, i hvars ena vägg biljettluckan är placerad. Hur man der än värder sig, så måste man se alla, som komma för att köpa biljetter.

Gif akt! der nalkas redan någon. Låtom oss börja våra iakttagelser.

Det är en ung man, hvars oklanderliga hållning och vårdade mustascher förråda militären. Skulle han vara ...? Ah, hur kan ni tro det? Stig fram ett steg så hör ni tydligt, att han begär »parkett, första bänk». — Nå än denne gråhårsmannen då, med det aristokratiska utseendet och den väl knutna hvita halsduken? Nej bevars, han skall ha en loge på första raden. — Vi vänta ännu en stund, då en medelålders man, hvars enkla, men snygga och vårdade yttre förråda den bättre medelklassen, kommer in. Han betraktar först pristaflan, der efter knacker han på luckan och frågar: »hur ser man för en och sjuttifem eller två kronor?» — »Jo, mycket bra om herrn tar i tredje radens fond», blir svaret. Ännu några om och men innan han besluter sig, men under tiden kommer en pojke om sexton eller sjutton år och ställer sig bredvid honom, väntande att i sin tur få komma till luckan. Hans mössa sitter snedvriden, så att skärmen,

hvilken endast af några slitna trådar ännu kvarhålls vid mösskanten, slänger öfver ena örat. Hans kläder kan man just ej kalla nya, ty deremot skria högt de stora hålen på armbågarne och de bastanta skinnlapparne på knäna. Dessutom bära hans näsa och händer tydliga vittnen om att vatten ej hör till deras närmaste bekanta. Måne detta är en fjerderadist? Ahnej, man hör honom med hes röst framhväsa: »ge me' en 40-öres», hoc est femte radens sida. Således ingen af dessa två heller. — Ännu några personer komma och gå, men någon berättigad till namnet fjerderadist tyckes ej vilja visa sig. Mina läsare bli otåliga och börja tvifla på tillvaron af mångomnämde typ af äkta skrot och korn. Men ännu litet tålmod blott!

Klockan fattas ett par minuter i sju, då helt plötsligt en ung man, med ett småleende ansigte och gnlöande på någon melodi ur den för aftonen annonserade operan, slår upp glasdörrarne i kansliförstu'n utan att först hafva gjort ett försök att skjuta dem inåt. Han tyckes, i motsats till alla föregående vi sett inkomma der, alt för väl veta att dessa dörrar endast gå utåt. Man ser på honom att han är gammal och van i lokalen, och med ett gladt »god afton» helsar han biljettförsäljerskan, hvars förut trumpna min hastigt ljusnar, då hon med en vänlig nick besvarar hans helsning. Hon genomletar redan en packe biljetter, och innan han hunnit framställa sitt: »fins det någon kvar åt mig?» har hon redan räckt fram en biljett åt honom. — Der ha vi vår man: Han betalar biljetten, som han stoppar i ytterrocksfickan, sätter sin pincenez till rätta (ofta begagnar han sådan) och vår fjerderadist försvinner inom dörrarne öfver hvilka stå: Uppgång till 3:e, 4:e och 5:e raderna.

Lika väl som af biljettförsäljerskan är fjerderadisten igenkänd af vaktmästaren der uppe, som bugande tar emot hans rock och hatt och utan att ens se på biljetten öppnar en viss loge, vanligtvis n:o 1 eller n:o 19, d. v. s. någon af logerna närmast scenen, der vår man gerna intar hörnplatsen vid väggen. Innan ouverturen börjat, betraktar han publiken uppmärksam genom sin kikare, men så snart kapellmästaren »knackat», lutar han sig tillbaka i sitt hörn, med armarne korslagda öfver bröstet och ögonen slutna. Nu är han idel öra, och olycklig den, som genom prat eller annat buller stör hans njutning, ty den personen blir ovilkorligen för hela aftonen utsatt för hans vrede och förakt. En bister blick och ett starkt »hysch» sluter genast den djerfve pratmakarens mun. Ja, han generar sig ej ens för att efter aktens slut göra visit i en aflägsnare loge för att uppmana dervarande språksamma publik att under akterna hålla sina slamrande tungor i styr.

Sällan egnar han någon uppmärksamhet åt de uppträdandes spel; möjligen kan Mefistos ypperlige framställare eller Amonasros kraftyttring i tredje akten bringa honom ur hans bekväma ställning,

för att under ett ögonblick komma honom att luta sig öfver bröstvärtet. Men strax återtar han sin förra plats i hörnet, och finner han sig blifva ensam i logen, så händer det ofta, att han lägger upp benen på bänken, och nu öfverger han ej sin ställning förr än ridån fallit.

I bifallsyttringarna för öppen ridå tager han aldrig del, utan är snarare den förste att söka tysta ned dem; deremot klappar han kraftigt efter aktens slut — om nämligen finalen gått bra.

Han har sina favorit-operor, som han aldrig försummar att bevista, och ej sällan gifvas fjerderadister, som hört en opera tjugi a tretti gånger.

Genom dessa sina små egenheter skiljer han sig från den öfriga publiken och ej minst derigenom, att han i motsats till det stora flertalet af operabesökande är en verklig musikvän.

Och sedan i nu blifvit uppmärksamgjorda på honom, mina värde läsare, skolen i helt säkert vid edra kommande operabesök alltid igenkänna typen.

Från in- och utlandet.

Musikkonservatoriet. Med anledning af det för läroverket utfärdade nya reglemente har examensväsendet undergått åtskilliga förändringar. Bland annat anställes numera hvarje termin examen med elever i alla hufvudämnen, hvilken examen sker inför läroverksstyrelsen. Den hittills brukliga offentliga årsexamen, i hvilken alla något försigkomna elever deltog, inskränkes deremot till en offentlig uppvissning af de mest utbildade eleverna, hvilken uppvissning denna gång försiggått i följande ordning: Onsdagen den 13 dec. kl. 12: orgel, kontrabas, violoncell, valdthorn, basun, klarinett, oboe, flöjt, sång, piano. Torsdagen den 14 dec. kl. 12: klarinett, violin, deklamation, piano. (Orkesterackompanjemang.) Fredagen den 15 dec. kl. 12: violin, sång, kammarmusik, piano. Samma dag: terminsafslutning.

Kristiania 1/12.

Under loppet af en månad har vår Musikförening haft två konserter. På den första uppfördes Gades C-moll-symfoni, »Ave verum» af Gounod, »Det gudommelige Lys» af Norman, »To svenske Folkeviser», bearbetade för stråkorkester af Joh. Svendsen etc. samt Joh. Selmers »La captive». Under Svendsens utmärkta ledning fingo dessa, som vanligt, ett förträffligt utförande. Konserten öppnades med Gades symfoni, med hvilken denne konstnär en gång i tiden gjorde sig bekant, och hvilken, om man än icke kan absolut vara med om den förtjusning, symfonien en gång så starkt framkallat, dock må erkännas vara särdeles tilltalande och rik på stämningar. Svendsens arrangement af de svenska sångerna, som till sin harmonisering kan betraktas som kompletta mästestycken, utfördes förträffligt, och den sista måste gifvas da capo. Lammers chörförening, som nu räknar öfver 100 röster, hade under hans ledning den vokala andelen i konserten och skötte sin sak på ett särdeles förtjensfullt sätt. Normans »Det gudommelige Lys» förekom något lång och något torr till stämningen. Vid denna konsert fästade sig största intresset vid Selmers »La captive», introduktion och spansk dans för orkester. »La Captive» är full af eld och fantasi, äkta Selmersk till anläggningen och den moderna harmoniseringen. Den poetiska bakgrunden är hemtat från Victor Hugos dikt med samma namn, hvilken skildrar en i harem fångslad spanjorska, som under längtans qual tänker tillbaka på sin svunna lycka. Hennes hemlands

nationaldanser träda då fram i hennes minne, och med hela söderns glöd, smidighet och segerstolthet kastar hon sig in i dansen, till dess hennes förtviflade belägenhet aftvingar henne ett vildt skrik. Öfver hela herr Selmers komposition hvilat en varm sydändsk ton, som på det stämningsfullaste sätt bryter sig i skiftande reflexer.

På musikföreningens 3:e konsert uppfördes ouverturen till operan Euryanthe af Weber, scen och aria för bas ur denna opera, »Aquareller» af Robert Henriques, »Suite algerienne» af Saint-Saëns och sånger af Schumann. Hufvudintresset för denna afton knöt sig väl till Saint-Saëns. I detta såsom i alla hans arbeten är en tonrikedom och originalitet samt rytmisk kraft, som fordrar mycket för att komma fram med tillräcklig fullighet och flygt, och detta saknades här, emedan, såsom det tycktes, orkestern var för tunt besatt. Men huru skaffa flere, när man ej har några? Suiten gjorde emellertid genom sitt inneboende värde god verkan. Af Henriques »Aquareller» var den första, »Ved Solnedgång», med sina många af blåsinstrumenten öfverlastade partier rent af odräglig. »Gnomentanz» var något lifligare, men begge saknade originalitet, om än arbetet var efter goda förebilder.

Något längre tillbaka hade fröken Camilla Wiese konsert. Hon sjöng vid detta tillfälle en aria ur Händels »Messias», några af Selmers »Barnlige Sanger», nya kompositioner, som komma ut till Jul på Håkonsens förlag, m. m. Fröken W., som på länge ej låtit höra sig, sjöng sina saker naturligt och vackert, och Selmers sånger äro riktigt äkta perlor af lika så karakteristiskt värde som fin utarbetning, verkligen poetiska kompositioner.

Såsom helt nya ha systrarna Fanny och Kathinka Paulsen presenterat sig. Dessa unga damer ha sökt sin utbildning i Berlin hos Kulak och fru Wüerst. Då de mest uppträda i duetter både hvad sång och musik angår (de spela nämligen också piano) samt ackompanjera hvarandra när de uppträda i solonummer, har man ej utan grund kallat dem »den födda duetten». Själv deras spel som sång vitnade om en solid utbildning, hvilken de mest torde ha fru Wüerst att tacka för. Fröken Fanny är redan af det skäl, att hon är rikt begåfvad och äldst, den mest mogna af dem båda. Förutom solosånger sjöngo de tillsammans Rubinsteins »Wanderers Nachtlied», Mendelssohns »Das Aehrenfeld», Wüerst »Es war ein Knab gezogen» och Rossinis »La Pesca» och spelade för två pianon »Allegro de concert» af Wiehle och »Grand duo» af Hiller.

På Tivolateatern ger man nu omvexlande »Konung för en dag» med fru Högfeldt-Åberg och herr Holmström, som begge göra stor lycka, och »La Mascotte» med fröken Löfgren i titelrollen. Folkteatern ger vexelvis »La Mascotte», »Lille Hertigen» och »Regimentets dotter». Vid denna teater är herr Stenfeldt anställd. S.

Louise Pyk uppträdde i fredags på k. teatern i Köpenhamn som Leonora i Trubaduren. Nationaltidende bedömer sängerskan med följande ord: Fröken Pyk är som konstnärinna uppenbarligen icke blott genombildad beträffande sina stora vokala medel, utan hon förstår att så smakfullt framställa denna varmblodiga Leonorafigur, att i alla händelser ingenting stöter och hon för så mycket fram med den, som i allmänhet ligger inom nordisk naturells förmåga.

Adelina Patti har slutit kontrakt om en 4 månaders tourné i Brasilien under året 1883. Honoraret är 200,000 doll.; troligen det högsta någon sängerska erhållit.

Paris. Mr Carvalho, direktören för Opéra comique, har för ytterligare sju år fått sitt privilegium förnyadt och i melle Emma Nevada och Fräul. Hedvig Rolandt gjort tvenne nya acquisitioner. Mlle Nevada, lärjunge af fru Marchesi, har förut med stor framgång sjungit på Italiens första scener och är engagerad på 3 år vid

Opéra comique, der hon i Januari kommer att debutera i Felicien Davids »Perle de Bresil». — Fräul. Rolandt, förut primadonna vid operan i Wiesbaden, har debuterat på en Pasdeloups-konsert och blef genast engagerad af mr Carvalho på tre år för 82,000 fres årligt gage.

— **Leo Delibes** musik till »Le roi s'amuse» af Victor Hugo, som nyligen återupptogs på Théâtre Français, har vunnit mycket bifall. Den består hufvudsakligen i dansstycken, hållna i gammal stil, hvartill kommer instrumenteringen af den gamla sången »Quand Bourbon vit Marseille» i tredje akten.

— På Stora operan har en fröken Lureau nyligen uppträdt för första gången. Debutanten, som sjöng Margaretas rol i »Hugenotterna», är en skönhet om 17 år i besittning af en härlig stämma. Hon har nyss lemnat konservatoriet, der hon vunnit första priset. Mottagandet af publiken var bifallsstormande.

— På **Berlioz'** graf kommer en minnesvård snart att afläckas, hufvudsakligen bestående af komponistens byst, hvars fotställning bär inskriften: Monument élevé à la gloire du compositeur Berlioz (Louis-Hector), né à Côte-Saint-André (Isère) le 11 décembre 1803, décédé membre de l'Académie des Beaux-Arts le 8 mars 1868. Harold en Italie — Roméo et Juliette — Benvenuto Cellini — La Damnation de Faust — La Fuite en Egypte. — Les Troyens — Béatrix et Bénédict etc.

— **Brandus et Co** har bland Viouxtemps efterlemnade verk förvärfvat förlagsrätt till: en violinkonsert (n:o 7 A-moll), »Impressions et Reminiscences de Pologne» för piano och violin och »Ma Marche funèbre», också för piano och viol.

— Om fru Henriette Nissen Salomans sängskola ha i ett bref till prof. Saloman direktörerna Thomas i Paris och Gevaert i Brüssel samt sängprofessorerna Warnot och Cornils i Brüssel yttrat sig högst fördelaktigt. Vid båda dessa städers konservatorier är skolan antagen för undervisningen.

London. På Savoy-Theatern har nyligen en komisk opera, »Jolanthe» eller »The Peer and the Peri» af Arthur Sullivan uppförts för första gången och rönt framgång. Samma afton gick den operan öfver scenen i Newyork med lika godt resultat.

Madrid. Marcella Sembrich har vid Teatro Real firat kolossal triumf såsom Ophelia i Thomas' »Hamlet». Besynnerligt nog hade man vid detta tillfälle — såsom ock brukar ske med »Hugenotterna» — uteslutit hela sista akten.

Wiesbaden. Den unga ryska pianisten Varette von Stepanoff har låtit höra sig å en direktions-konsert i Curihaus och gjort »sensationalt furore» — skrives det i Nassauische Zeit. »Hennes metod är naturligtvis den bästa» — heter det — »ty det är hennes lärares, Leschetitzkys.» Hennes forte är förvånansvärdt kraftigt, hennes pianissimo en hviskning; hon kan formligen »sjunga på flygeln. Hvad som framför andra utmärker henne är dock den underbara poesi, värme och innerlighet, som ligger i hennes spel».

Bonn. Den 29 nov. gafs en ny (andra) symfoni i Ess-dur af Friedrich Gernsheim med stor framgång. Både till form och innehåll skall denna stå mycket högt (Allg. M. Z.).

Darmstadt. Komponisten Fr. v. Flotow, som är bosatt här, säges vara blind af gråa starren.

Frankfurt a. Main. Den af prisjuryn till uppförande rekommenderade operan »Alona» af Wilh. Hill gick öfver Stadtheaterns scen d. 29 nov. Enl. Allg. M. Z. var framgången endast måttlig. »Den nyare musikaliskt-dramatiska riktningen har gått hr Hill spårlöst förbi; — öfver Mendelssohn har komponisten ej hunnit. Melodiken är konventionel och saknar teatra-

lisk effekt.» »Signale» meddelar att operan haft god framgång och har stämmingsfull musik i Webers och Lortzings stil.

Dresden. »Das Andreasfest», romantisk opera i 3 akter af Roderich Fels, musik af Carl Gramman, är en nyhet, som första gången framträdde på Hofteatern här d. 30 nov. Texten, utan att erbjuda något särdeles nytt, är poetisk och praktisk för musikalisk behandling. Musiken motsvarar dock ej den »folkliga» texten med dess enkla personligheter, utan lider af för tung instrumentering och alltför subtilt detaljmåleri i harmoniseringen. Den »stora» operans musik passar ej till en text af denna operas karaktär. Atskilligt vackert och med talang gjort innehålls dock i operan.

Den lilla 10-åriga pianisten Ilona Eibenschütz har konserterat här och väckt stort, väl förtjent uppteend för sin musikaliska begåfning och talang.

Att **Leipzig** är musikstaden par préférence i Tyskland derom vitnar följande konsertrevy: 30 nov. 8:de Gewandhaus-konserten med sängerskan Varesi och pianisten Kwast från Köln. 1 Dec. konsert af pianisten och tonsättarinnan Adolpha le Beau från München. 2 Dec. 4:de kammarmusiksoarén. 3 Dec. Bachföreningens konsert. 4 Dec. Violinisten Teresa Tuas konsert. 5 Dec. 4:de Euterpekonsertern.

Berlin. Perfalls nya opera »Raimondin» gafs här för första gången d. 21 nov. Dekorationer och kostymer voro lysande. Af musiken, i Wagners recitativiska stil, anlog mest en »Schlummerlied» och förspelet till sista akten.

Aachen. Den berömde violinisten Emil Sauret har fagnat kurgästerna härstädes med konserterande. Sauret spelade Gernsheims violinkonsert, »Sérénade melancholique» af Tschai-kowsky samt Ernst's »Ungarische Weisen» och hänförde naturligtvis sin publik. Vid 10 års ålder uppträdde konstnären i Aachen och väckte då sensation samt förspäddes en lysande framtid.

Nizza. Den förr så firade sängerskan Sophie Cruvelli (en från Bielefeld bördig tyska med namnet Krüwell), som genom sin härliga kontraltstäm gjorde enormt uppteend i Venedig, London och Paris och sedan en följd af år var förmäld med greffe Vigier samt lefvat under lysande omständigheter i Nizza, har haft miss-jödet att förlora hela den stora förmögenhet, som gjorde det greffliga parets hus till ett af de förnämsta i den fashionabla och sköna staden vid Medelhavet.

Lord Beaconsfield om musiken. »Jag har en passion för instrumentalmusik; en stor och god orkester uppväcker hos mig en hel mängd ideer. Verkan af musiken på känslomässigheten är ett ämne som jag ofta skärskadat från alla sidor och allvarligt begrundat. Den är en mäktig eggelse till skapandet, till uppkomsten af en idé, men ej till utförandet af densamma. Det går bra att under musikens inflytande tänka öfver ett ämne. Under skrivandet kunde jag röna samma inflytande af musik som af vin. Jag kunde nämligen under en kort tid spåra hos mig en onaturligt stor skaparkraft och eldighet, men efter några minuter kunde jag upptäcka att jag blott framkallade skuggfantomer; kraften att uttrycka mig skulle snart dö bort. En oberäknelig fördel, som en skriftställare kan vinna af musiken, är också att han i den har ett utmärkt medel att lära utvecklingens konst. Derigenom att diktaren ger akt på, huru en stor komponist efter de mest omvexlande variationer gång på gång kommer åter till samma tema, kan han lära huru han bör dröja vid de olika faserna af en lidelse, framställa en känslöstämning med alla dess olikheter och småningom låta känslans flod strömma fram.»

Dödslista.

Ferber Henriette, den sista sängerskan från den spontiniska tiden, medlem af Berliner-operan 1825—49, död vid 82 års ålder i Berlin.

Gutmann Adolf, pianovirtuos och komponist, Chopins lärjunge och vän, f. 1818; har nyligen aflidit i Spezia.

Schelle Ed, bekant musikskriftställare och professor vid konservatoriet i Wien, † derst. d. 16 nov., 69 år.

Scherzo.

Att en sängare anklagar sin direktör för att han, sängaren, ej föll publiken i smaken, det är originelt nog. Det har väckt ej ringa uppteend i Paris att **M. Marris**, förste tenor vid *Opéra comique*, väckt process mot dir. Perrain vid Théâtre des Arts i Rouen för en sådan casus. Käranden-tenoren hade två gånger med framgång sjungit på nämnda teater, men hade misslyckats i det tredje partiet, i »Drottningens musketörer». Den sårade sängaren sköt skulden härför på direktören och påstår sig af denne i sista stund ha blifvit tvingad att sjunga ett parti, som ej »låg för» honom. Såsom ersättning för sitt oförskyllda fiasco och för sin utståndna ångest fordrar den blygsamme tenoren ej mindre än 25,000 francs. Domen i detta ovanliga mål kommer snart att falla.

En rätt lustig historia berättas från det nyligen skeddä öppnandet af Interims-hofteatern i Schwerin. Denna, uppförd af lätt material, är belägen tätt invid bangården. Teatern öppnades med »Tannhäuser». Sängarna voro väl disponerade, och den öfliga »högtidliga stämningen» herskade bland de goda stadsborna. Så kom slutet af andra akten med den grandiosa stegringen i finalen, då landtgreffen gör klart för riddar Henrik, att endast en vandring till Rom kan lösa honom från hans stora syndabörda. Tannhäuser störtar fram till rampen och dundrar inåt salongen sitt »Hän till Rom». I samma ögonblick hör man från bangården ljudet af en klocka och konduktörens rop: »Stig in, tåget går straxt!»

En sängerska börspekulant. I Newyork går en berättelse genom tidningarne, att sängerskan miss Emma Abbot inom kort tid genom börspekulationer förtjent hundratusen dollars. Denna dam är en bland de märkvärdigaste företeelserna inom den amerikanska konstverlden, och »New-Yorker Bell. Journ.» gör öfver henne följande betraktelse: Andra sängerskor göra karriär genom sin röst, men Abbot, som redan i begynnelsen af sin bana insåg att hon ej kunde komma långt med sin stämma, föll på den idén att bryta sig vägen genom fromleri och pryderi. Hennes första mäterstycke, genom hvilket hon eröfrade flere amerikaners hjertan, var att hon efter en blott medelmåttigt lyckad debut å italienska operan i London vägrade sjunga sin andra rol: Traviata, emedan »hennes personliga känsla förbjöd henne att personificera en så oren varelse». Impressarion Gye, som engagerat henne, var glad att på så billigt sätt bli qvitt en dam, som besatt en så stor portion moralitet men blott en liten portion sängresurser. Hon kom så till Amerika, der hon började sin bana såsom kyrksängerska i Brooklyn och genast blef »enfant chéri» hos den religiösa pressen, hvilken ej tröttnade att upphöja till himlen den dygdädda sängerskan. Traviata kunde hon af samvetsskrupler ej sjunga, men emot Margareta i Gounods »Faust» höjde hennes inre stämma ingen protest, hvilket bevisar att denna var lika ologisk, som hennes ljudliga stämma ofta är falsk. Hon varldt protegerad af en stor del fint folk, kritikens pilar återstudsade från henne, ty hon var »too sweet and good». Med tiden upphörde man emellertid att tala så mycket om den fromma Emma; då uppfann hon en ny specia-

litet, som åter hjälpte upp hennes förbleknade popularitet. Det var de kyska teaterkyssar hon såsom Julia gaf sin Romeo, eller såsom en något mognad men dock oskuldsfull Virginie bestod sin Paul, och i hvilka utförande ingen kunde på långt när gå upp emot henne. Under senaste tiden har hon vändt sig till en mera verldslig reklam, hon påstår sig vara en »börsmascotte», i hvars hand allt förvandlas till guld; hon behöfver bara köpa ett papper, och flux springer det ett par procent i höjden.

På »Château d'Eau»-teatern gaf man nyligen »Don Pasquale» och föreställningen var i full gång, då sängerskan Mineur uppförde scenen afbröt musiken, i det hon ropade till kapellmästaren Bourgeois, att han ej på behörigt sätt ackompanjerade hennes säng. »Då skola vi ej ackompanjera er alls», svarade den uppretade dirigenten, och verkligen lemnade han också med högtidliga steg orkestern, åtföljd af hela orkesterpersonalen. Naturligtvis kunde icke spelet fortsättas, utan man lät ridån gå ned under stor rörelse bland publiken. Efter det operan nu var afbruten gick det ytterst lifligt till mellan kulisserna. Direktören, understödd af konstnärer och andra, upphöjd all sin förmåga att blidka de förtörnade orkesterherrarne samt förmå dem återgå till sina platser och göra sin skyldighet. Men alla öfvertalningsförsök voro förgäfvade, och man öfvergick slutligen till otidigheter, hvar på följde knytnäfslag och sparkningar. Ändtligen fattade man sitt beslut. Ridån gick åter upp, och regissören trädde fram till rampen med den lika höfligt som angeläget framställda frågan, om ej bland publiken finnes en piano-kunnig herre eller dam, som kunde och ville öfvertaga ackompanjemang. Stor förvåning bland publiken och allmän tystnad. Slutligen reste sig från parketten en gammal dam med vördnadshjudande utseende och förklarade sig beredd att göra hvad man önskade. Dundrande bravos belönade henne för det mod hon ådagalagt, ett piano anskaffades hastigt, och den gamla damen ackompanjerade operan till slutet under allmän tillfredsställelse.

Aktrisens klädloger.

Efter dessa helgedomar kan man i allmänhet bäst sluta till en skådespelerskas verkliga karakter och smak, ty i dessa rum visa de sig utan all förställning; också kan man svårigen finna mera omvexling än just i dessa små asyler. Mlle Falcon t. ex. hade af sin klädloge gjort en verklig salong. Fanny Elsler hade också i sin utvecklat mycken lyx; dock tog hon aldrig der emot besök, men utanför dess dörr stodo alltid två livrklädda betjenter, för att hålla alla främmande på afstånd; förförigt lågo der öfverallt kritbitar; sådana funnos på soffor, stolar och bord. Den namnkunniga sängerskan begagnade dem för att krita sulorna af sina skor. Julia Grisis loge var alltid försedd med ett tjog färskt ägg, ty den namnkunniga sängerskan förtärde alltid ett par sådana efter hvarje sortie. I fru Persians loge fanns deremot alltid en butelj brännvin; det var nemligen i denna dryck som hon sökte och fann sina inspirationer. I Rachels loge fanns ingenting annat än en liten stälsäng, på hvilken hon utmattad nedkastade sig då hon lemnade scenen.

INNEHÅLL: J. A. Söderman. Af L. N. (med porträtt). — Eroicans första sats (slut). Af A. L. — Ett original. Af J. M. R-n. — Mendelssohn om Elias. — Från scenen och konsertsalen. Af —h—. — Obs. — Beriktigande. — En fjerderadist. Af H. L-t. — Från in- och utlandet. — Dödslista. — Scherzo. — Aktrisens klädloger. — Annonser. — Anmälan. — Innehåll, 2:dra årgången.

MUSIKBILAGA: Chant sans paroles af P. Tschai-kowsky.

På **HUSS & BEERS** förlag har utkommit hos samtliga hrr Musik- och Bokhandlare:

Nya Musikalier.

"ELDGNISTOR". (Feuerfunken) Vals för Piano af Ed. Strauss. 1 kr.	TOURNÉE-VINGEL. Polka för Piano (med humoristisk vignett) af <i>Fred. Kuhlau.</i> 1 kr.	"HONI" Polka för Piano af Oscar Torssell. 2:a upplagan 50 öre.
3 Visor (Aprilmärri. Sylvias visa. En glad visa.) af V. Th. Söderberg. 1 kr.	Ur "Messa i E-dur" af J. E. Gille. 1. Ett incarnatus est f. Bar. 50 öre. 2. Grätas... Sopr. o. Tenor 75 » 3. Agnus Dei. m. Sopr. o. Bas 75 »	3 Sånger (Till aftonstjernan. Det vet ingen! Vaggvisa.) af C. O. Gumelius. 1 kr.
LUDVIG NORMAN: Sånger till Dikter af Wirsén 2:dra Samlingen, op. 55. 1:sta häftet: { Söngen. Pagens visa. Från sol och stjernor. Kom! 2:dra häftet: { Längtan till landet. Hvarför tvista? Ahasverus. Skogvak- tarens dotter, à 2 kronor.	IVAR HALLSTRÖM: 4 Sånger: Gondoliervisa (komp. såsom inlaga till Shakespeares »Köpmannen i Venedig».) Scarta svanor } text af Snoilsky. Vackra sky } En liten visa, text af Gellerstedt, kompl. 1 kr. 50 öre.	
LUDVIG NORMAN: Konsertstycke för Piano och Orkester, op. 54. Pianostämma: 3 kronor. 2:dra Pianostämma (i orkesters ställe) 1 kr. 50 öre.		
ÉTUDE-MÉLODIQUE pour le Piano par J. Foroni. Ny upplaga. 1 kr.	Romans för Violin och Piano af Conrad Nordqvist. 50 öre. (N:o 5 af »Violinistens Repertoire».)	"FÖDELSEDAGSVISA" humoristisk sång med Piano af Julius Sachs. 75 öre.

Stilfulla
PERMAR
 till
Svensk Musiktidning 1882
 à 2 kronor
 kunna erhållas genom alla musik- och Bokhand-
 lare samt finnas å lager i
HUSS & BEERS Musikhandel
 Gustaf Adolfs torg 8.

Största lager
 af till Julen utkomne
NYA MUSIKALIER
 i
Huss & Beers Musikhandel
 Gustaf Adolfs torg 8.

Piano-
 och
 Orgel-instrumenter
 Största lager.
 Billigaste priser
 hos
I. Dannström & Co.
 16 Regeringsgatan 16.

Piano- och Orgelmagasinet
 N:o 8 Arsenalsgatan N:o 8
 midt emot Kongl. Stora teatern
 har att erbjuda stort urval af *Flygelpianon*,
Pianinon och *Taffelpianon* samt *Orglar*.
 Äldre instrument öfvertagas vid köp af
 nya.
 Stämning och reparation af såväl Pia-
 non som Orglar verkställes.
 Delar till orgelharmonium, såsom *tungor*
 (spel), *registerskyltar*, *klaviaturben*, *tonlådor*
 m. m. till billiga priser.
 Fullständiga priskuranter erhållas gratis.
Stockholm, IVAR HIRSCH.
 f. d. Abr. Hirschs Pianomagasin.

Att vi i Sverige
 försälja våra
Flyglar och Pianinos
 endast genom
 Herr Aug. Hoffmann
 i Stockholm
 tillkännagifves härmed.
Steinway & Sons
 NEWYORK.

Presentkort

å

SVENSK MUSIKTIDNING

å 6 kronor

berättigande till hel årgång jemte musikpremie för motsvarande belopp
 att tillgå hos rikets samtliga hrr Musik- och Bokhandlare samt i

Huss & Beers Musikhandel

Gustaf Adolfs torg 8.

Anmälan.

SVENSK MUSIKTIDNING utgifves äfven under år 1883 efter hufvudsakligen samma plan som förut. Detta oaktadt vårt upprop ännu icke haft den verkan som önskligt varit, hvadan vi fortfarande måste uppmana prenumeranter att talrikt infinna sig.

Tidningen påräknar fortfarande biträde af vårt lands förnämsta pennor på musiklitteraturens fält.

I stället för de hittillsvarande musikbilagorna erhåller hvarje prenumerant å nästa årgång en

Gratis-Premie

af **Musikalier** för **hela prenumerationsbeloppet** — efter fritt val ur den rikhaltiga Musikförteckning, som åtföljde tidningens N:r 23 och som på begäran erhålles gratis och franko.

Svensk Musiktidning utkommer med ett nummer om minst åtta sidor stor quart den 1:sta och 15:de i hvarje månad.

Priset är, postarvodet inberäknadt:

för helt	år	kronor	6,
» halft	»	»	4,
» fjerdedels	»	»	2.

Lösnummer 25 öre.

Prenumeration mottages i Stockholm å »Svensk Musiktidnings» expedition: **Huss & Beers Musikhandel, Gustaf Adolfs torg N:o 8**, af tidningens ombud, hos hrr bok- och musikhandlare och å de vanliga tidningsutdelningsställena: för

landsorten samt Norge, Danmark och Finland genom tidningens ombud, å postanstalterna och i bokhandeln.

Hvar och en, som till Svensk Musiktidnings expedition, **Huss & Beers Musikhandel**, insänder prenumerationsbelopp för eller bevis från vederbörande postanstalt på erlagd prenumerations för minst 5—9 ex., erhåller antingen ett friexemplar, eller 10 % af beloppet: för 10 exemplar eller derutöver erhålles 20 % provision eller motsvarande friexemplar.

Annonspris från och med nästa år 20 öre pr petitrad.

Eleganta permar till första och andra årg. finnas att tillgå å 2 kr.

ADOLF LINDGREN.

Redaktör.
Stora Vattugatan 1.

HUSS & BEER.

Förläggare.
Gustaf Adolfs torg 8.

Ur pressens omdömen om Sv. Musiktidning må följ. anföras:

Vi äro öfvertygade, att ofvanstående beaktansvärda upprop icke skall vara framställt förgäfvets, ty musiken har numera hunnit en allt för stor utveckling och utbredning i vårt land, att det gerna kan vara i saknad af ett sjelfständigt fackorgan för denna sköna konst. Och Svensk musiktidning har i nämnda hänseende sökt fylla sin plats på ett sätt, som visserligen gör den berättigad af all möjlig uppmuntran. *Nya Dagligt Allehanda.*

Sv. musiktidning synes godt häfda sin rang äfven bland utländska kolleger af samma slag. — En hvar finner vid jemförelse med Sv. musiktidning, hur mycket mera rikhaltigt och omvexlande den senares innehåll är. Beträffande kvaliteten kan naturligtvis Sverige icke bjuda på så många goda pennor, som Tyskland och Frankrike. Men utom det, att man på öfversättningsväg tydligen sökt tillgodogöra sig det bästa från utlandet, torde äfven Sv. musiktidnings originalartiklar i det hela försvara sin plats i hvilken allmän musiktidning som helst, hvilket redan bevisas deraf, att flere af dessa artiklar blifvit i Tyskland under detta år reproducerade, t. ex. »Den komiska operans företräden» i Musikwelt nr 7, »En lutebok från 1500-talet» i Monatshefte für Musikgeschichte nr 7 samt en del tyskfödda »Hofkapellmästare» i Allgem. musik. Zeitung nr 23, 32 o. s. v. *Aftonbladet.*

Sv. musiktidning är en liten pryddlig företeelse med godt innehåll och förtjenar uppmuntran.

Tidningen har under sin korta tillvaro utvecklat mycken lifaktighet. Den innehåller — biografier, nästan alla illustrerade med porträtt, öfver världens mest framstående musikaliska artister samt intressanta uppsatser i musikens historia, estetik, teknik, kritik m. m., och dessutom en mängd musikbilagor, upptagande värdefulla kompositioner af så väl inhemska som utländska tonsättare. Vi kunna med skäl rekommendera denna musiktidning som en icke allenast bildande utan äfven intressant och roande lektyr. *Stockholms Dagblad.*

Vi önska gerna tro, att det ännu gifves verkligt oberoende, grundlig sakkunskap i förening med lyftning och adelhet i framställningssättet egande män, hvilka icke skola undandraga sig att på ett allvarligt och saken fullt värdigt sätt uppträda mot all den halfhet och diletterantism, som i vår tid uppenbarar sig på så många områden och icke minst i konsten och — kritiken. All sann kritik sträfvat efter att vara reformerande, men om än upptäckandet och påpekandet af befintliga fel och brister är den första oeftergiftliga pligten för en reformator, är dock hans kall dermed på långt när icke fylldt. Härtill hörer lika mycket ett rättvist erkännande af möjliga förtjenster och angifvande af rätta medel för de påpekade bristernas afhjelpande. En vacker början till en kritik i denna anda utgör reproduktionen om »Stradellas kyrkoaria» och artikeln »Om våra librettoöfversättningar». *Öresunds-Posten.*

Huruvida det nu berott på en ökad läslust, på tidningens förtjenstfulla ledning eller dess öfvervägande fosterländska karakter eller på alla tre orsakerna tillsammans må lemnas ofgjordt, men det märkliga är att redan under år 1881 Sv. musiktidnings läsekrets sprungit upp till dubbla siffran mot hvad dess föregångare haft att tillräkna sig. *Hv. nytt från Stockholm?»*

I andra länder bära dylika tidningar sig förtäffligt, och vida mindre länder än vårt ha ej blott en, men flera sådana. Och hos oss skulle ej en enda kunna bära sig, fastän denna är så väl redigerad, så innehållsrik och omvexlande, att hon bör kunna tillfredsställa hvarje rimligt anspråk på ett organ för musikvännen. Man må ej föreställa sig, att hon är afsedd blott för fackmännen på det musikaliska området. Hon innehåller en mängd uppsatser och korrespondenser, som måste intressera en hvar, den der sätter värde på musikens ädla konst, och de kåserier, man der en och annan gång får läsa, äro både roande och lärorika. *Nya Skånska posten.*

Svensk musiktidning, som disponerar flera erkänt goda pennor, meddelar utom ofvannämnda musikbilaga biografier jemte porträtt af namnkunniga tonkonstnärer, kritiska, estetiska och musikhistoriska uppsatser, noveller, kåserier, in- och utländska korrespondenser samt notiser ur dagens musikaliska krönika, allt med afseendet hufvudsakligast fäst vid det fosterländska. Priset är billigt. *Dagens Nyheter.*

Herr Beer — giebt eine sehr anständig gehaltene und höchst elegant ausgestattete Wochenschrift für Musik aus.

Allgemeine Deutsche Musikzeitung.